raadsvoorstel

Agendapunt 2022, nr. XIIb-04
Zaaknummer 2129058
Te behandelen door G.E. Visser

Onderwerp: Aankoop zonnepark Braamt en kredietverstrekking AGE B.V.

Aan de raad,

Inleiding
Elke Achterhoekse gemeente is aandeelhouder van AGE B.V.. De colleges nemen een besluit als aandeelhouder van AGE B.V.. AGE B.V. koopt voor 7 Achterhoekse gemeenten (plus het Doetinchemse afvalbedrijf Buha: 'Beheer, uitvoering, handhaving, afval en accommodaties') energie in. AGE B.V. heeft daarnaast het doel de energievraag te verminderen en deze te verduurzamen. Eén van de opties is om dit te doen via een zelfleveringsmodel. Het zogenaamde zelfleveringsmodel is in basis eenvoudig. De benodigde elektriciteit wordt opgewekt door eigen duurzame opwekcapaciteit. In plaats van het inkopen van duurzame elektriciteit wordt geïnvesteerd in eigen productiemiddelen. We zijn dus de producent van duurzame elektriciteit, maar ook de consument. Het is financieel aantrekkelijk om zelf elektriciteit te produceren en deze zelf te gebruiken. We betalen dat niet de marktprijs maar de kostprijs.

De gemeente Montferland heeft een zonnepark op een voormalig voetbalveld plus een trainingsveld en kantine gerealiseerd; het zonneveld Braamt. Montferland heeft de aanbesteding en investering gedaan. Kremer heeft de aanbesteding gewonnen en bouwt het park. Het gaat om in totaal ong. 1.3 MW. Er is SDE aangevraagd en gekregen voor twee fases. Het park heeft een looptijd van 16 jaar. Fase 1 van het park is al gereed. De tweede fase wordt voor het eind van het jaar opgeleverd.

De bestuurders (aandeelhouders) zijn akkoord om te investeren in zelflevering. In 2021 is hiervoor een transitieplan voor AGE B.V. afgesproken. Er is toen ook een eerste verkenning gedaan over de praktische invulling om eigen bronnen toe te voegen aan AGE B.V. en zo langzaam te gaan zorgen voor zelflevering. De conclusie was dat een mix van 30/70 zon- en wind opwek ideaal zou zijn. Het zonneveld Braamt wordt het eerste concrete project voor de zelflevering.
AGE B.V. kan dit zonneveld kopen van de gemeente Montferland. Het zonnepark kan ongeveer 7 à 8% van het totale huidige elektriciteitsverbruik van alle Achterhoekse gemeenten realiseren. De investering verdient zichzelf terug op de energierekening.

Omdat deze bijdrage de vorm heeft van een lening vragen we volgens ons treasurystatuut de raad om een verklaring van geen bedenkingen.
De werkgroep AGE B.V. heeft de overname voorbereid. Naast energie technische zaken zijn juridisch en financieel aspecten geregeld. Financieel gaat het om bijna € 900.000, te verdelen over 8 partijen (7 gemeenten en Buha). Deze verdeling, vindt plaats op basis van de hoeveelheid elektriciteit die een gemeente afneemt. In bijlage 1 de details van de overname van zonnepark Braamt door AGE B.V..

Voorstel
Te verklaren geen bedenkingen te hebben bij het verstrekken van een lening aan AGE B.V. voor de aankoop van zonnepark Braamt.

Relatie met (huidig) beleid
Dit past bij de ambities om een energieneutrale gemeente te worden in 2030 voor de gebouwde omgeving.

Beoogd(e) effect(en)

1. AGE B.V. kan het zonnepark Braamt kopen van de gemeente Montferland.
2. De gemeente Winterswijk krijgt een financieel voordeel via de energierekening.

Argumenten

De aankoop geeft invulling aan de ambitie van AGE B.V. en de aandeelhouders van "zelflevering" voor elektriciteit

AGE B.V. wil, in plaats van duurzame energie te kopen op de markt, duurzame energie toevoegen aan de markt. Dit kan door te investeren in eigen productie-installaties. AGE B.V. is een gemeentelijke inkooporganisatie waarbij zelflevering binnen de deelnemers van de inkooporganisatie mogelijk is. AGE B.V. investeert in eigen productie-opwek installaties en gebruikt de duurzame lokaal opgewekt elektriciteit zelf. AGE B.V. kan zo tegen kostprijs elektriciteit leveren aan de aandeelhouders van AGE B.V., de deelnemende Achterhoekse gemeenten (en Buha, een organisatie die diensten levert aan de gemeente Doetinchem).

De aandeelhouders van AGE B.V. hebben al eerder aangegeven positief te staan tegenover de aankoop

Het plan is in een eerder stadium, tijdens de algemene aandeelhoudersvergadering op 23 juni 2022 voorgelegd aan de aandeelhouders van AGE B.V.. De aandeelhouders hebben toen aangegeven positief te staan tegen over de aankoop van zonneveld Braamt. De opdracht was om het plan verder uit te werken. Dat is gebeurd. Het plan wordt toegelicht in bijlage 1; Overname zonnepark voetbalveld Braamt door AGE B.V. als eigen bron voor Gemeentelijke Energie; de details. De overname betreft de volledige installatie inclusief alle contracten (o.a. aansluiting, meetdienst, onderhoud) en SDE-beschikkingen. De grond blijft eigendom van de gemeente Montferland. Er zal een "Recht van Opstel" gevestigd worden. Voor de huur van de grond zal een marktconform tarief gehanteerd worden van € 5.000 per jaar.

*De aankoop van zonneveld Braamt is financieel aantrekkelij*k

Naast dat AGE B.V. meer lokale duurzame energie gaat opwekken en gebruiken door de aankoop van zonneveld Braamt is de aankoop financieel gunstig. De zonnestroom die geproduceerd wordt op het zonneveld kan geleverd worden tegen kostprijs. De marktprijs van elektriciteit is op dit moment een stuk hoger dan de kostprijs. De marktprijs is echter sterk aan schommelingen onderhevig. Indien de marktprijs lager is dan de kostprijs, wordt het verschil vergoed door de SDE subsidie. De investering in het zonnepark wordt zo terugverdient op de energierekening. In bijlage 1 wordt dit verder toegelicht.

Elke gemeente (incl. Buha) verstrekt een lening aan AGE B.V.

De gemeente Montferland factureert het totale bedrag bij AGE B.V.. Elke gemeente zelf zorgt voor financiering volgens de verdeelsleutel en maakt dit over aan AGE B.V.. Het leningsbedrag wordt verdeeld na rato van het elektriciteitsverbruik. Elke gemeente profiteert immers ook na rato van dit verbruik. Als peiljaar wordt 2021 gekozen. Deze volumes zijn terug te vinden in bijlage 1. Voor de gemeente Winterswijk gaan we uit van € 108.000 (we houden hierbij rekening met een kleine afwijking van de bedragen in bijlage 1). Zodra alle gemeenten (incl. Buha) de lening verstrekt hebben, zal Montferland betaald worden door AGE B.V..

Met de lening wordt een publiek doel beoogd en deze kan daarom op basis van het treasurystatuut verstrekt worden, Wel dient bij het verstrekken van leningen de raad in gelegenheid gesteld te worden om wensen en bedenkingen te uiten.

Artikel 4 van het treasurystatuut kent de mogelijkheid om 'uit hoofde van de publieke taak' leningen te verstrekken. In dat artikel zijn een behoorlijk aantal bepalingen opgenomen die bij het verstrekken van een dergelijke lening in ogenschouw moeten worden genomen. Reden hiervoor is dat er in principe terughoudend moet worden omgegaan met het verstrekken van leningen om het risico van het niet kunnen terugbetalen van de lening te minimaliseren, we zijn als gemeente immers geen bancaire instelling. In dit geval doet de bijzondere situatie zich voor dat er een lening wordt verstrekt aan AGE B.V. waarvan de gemeente Winterswijk met andere gemeenten in de regio zelf eigenaar is. Om die

reden is er geen aanleiding voor een uitgebreide analyse van AGE B.V. zoals dit bij andere partijen gebruikelijk is. Verder draagt de lening bij aan onze gezamenlijke publieke taak voor het zelf opwekken van energie.

Financiële aspecten/risico's
Het aankoopbedrag van het zonneveld is nog niet exact bekend
Er wordt de laatste hand gelegd aan het vaststellen van het exacte bedrag waarvoor Braamt door Montferland wordt aangeboden. Dit varieert tussen € 877.000 en € 933.000. Afhankelijk van de hoogte hiervan varieert de kostprijs van de opgewekte stroom tussen € 73 en € 75 per MWh. In dit stuk hanteren we voor de leesbaarheid afgeronde bedragen: een investering van € 900.000 en een kostprijs van € 74 per MWh. In dit voorstel is voor het aandeel van Winterswijk de bovengrens van € 108.000 aangehouden.

Dit aandeel wordt verstrekt door een renteloze lening met een looptijd van 16 jaar. De rentekosten hiervan zijn gering en zijn onderdeel van de begroting. Hiertegen over staan lagere energielasten in de begroting.

Omdat het om een lening gaat stelt het college de raad voor om een verklaring van geen bedenkingen af te geven.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
Het zonnepark Braamt kan niet één-op-één aan AGE B.V. verkocht worden.
Ingevolge het Didam-arrest (HR 26 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1778) is het een overheidslichaam niet toegestaan onroerende zaken te vervreemden zonder daarbij de mededingingsregels in acht te nemen. In een advies (van 22 september 2022 met kenmerk 244643/JSC) aan de gemeente Montferland geeft advocatenkantoor Nysingh aan dat de implicaties van het Didam-arrest zich niet beperken tot gevallen van eigendomsoverdracht, maar ook tot de vestiging van opstalrechten. De gemeente Montferland moet hiervoor dus de nodige mededingingsruimte bieden. Voor de verwerving van het opstalrecht jegens AGE B.V. als overheidslichaam geldt dat op grond van art. 2.24, lid b Aw2012 evenwel niet, omdat AGE B.V. geen bezwarende titel in de ontwikkeling van het zonnepark heeft ingebracht.

Het advies van Nysingh aan de gemeente Montferland is om inzake de transactie met AGE B.V. een passende mate van openbaarheid te betrachten, zodat eventueel geïnteresseerde partijen zich kunnen melden. Tegelijk zou de gemeenten aan de transactie strikte voorwaarden kunnen verbinden die inhouden dat de opgewekte energie enkel tegen kostprijs mag worden geleverd aan de in AGE B.V. deelnemende gemeenten. Van een op winst of rendement gerichte exploitatie van het zonnepark Braamt kan daarmee in beginsel geen sprake zijn. Het is dan ook onwaarschijnlijk dat derden hierin geïnteresseerd zullen zijn en uniciteit kan redelijkerwijs worden vermoed. Een standstilltermijn van 20 dagen zou daarom kunnen volstaan.

Aspecten van duurzaamheid
Dit past in de visie om een Energieneutrale Achterhoek te worden in 2030 voor de gebouwde omgeving, en bij het doel om in 2030 energieneutraal te zijn als gemeentelijke organisatie. Ook past het bij de gedachte om hierbij als gemeenten voorbeeldgedrag te vertonen.

Communicatie/betrokkenenparagraaf
Op 12 december nemen de aandeelhouders van AGE B.V. een besluit. Hierna wordt een gezamenlijk persbericht uitgedaan.

Vervolgprocedure/evaluatie
Bij een positief besluit van de raad kan de aankoop doorgaan.

Winterswijk, 29 november 2022

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

De secretaris,	de burgemeester,
S.M.H. Weir	B.J.J. Bengevoord